

CHAPTER 8

A CRITICAL EDITION OF 1 SAMUEL 3

This critical edition of 1 Samuel 3 is arranged on the page in the following manner. At the top is the critical text itself, as reconstructed on the basis of the evaluations in the previous chapter. It should be stressed once again that the evaluation of the evidence of the various witnesses, particularly the secondary witnesses, requires a study of the translation technique of each witness. Thus, this critical text is not really useful apart from the commentary in Chapter 7, which is based in turn on an investigation of the significant variants, particularly Chapters 3 and 4. Each verse begins on a separate line in this edition, except 3:21 and 4:1a, which are joined. The presentation ends with the pericope in 4:1a, before the record of the armies going out to battle begins.

Immediately below the text is the first apparatus, which contains the readings of the Hebrew witnesses and retroverted secondary witnesses. Only those units of variation that are supported by significant variants in one or more of the witnesses are cited, though nonsignificant witnesses will sometimes be listed as well, in smaller print. In every unit of variation recorded in the apparatus, the readings of MT, 4QSam^a (when extant), LXX, P, T, and V will be cited whenever they are significant or agree with either the base text or a significant variant. They will not be cited if their evidence is ambiguous. It should be remembered that witnesses that agree with MT have not been deemed significant or nonsignificant, so the value of their support may be minimal. Other witnesses are cited as needed.

Below the first apparatus is the second apparatus, which contains the readings of the secondary witnesses in their original languages. The reference numbers in the first apparatus correspond to those in the second. Secondary witnesses are cited in the second apparatus in the order presented in the first apparatus (except for omissions, for which no indication is given in the second apparatus), separated by the double dagger ‘‡’. Tertiary witnesses will not be cited in their original languages, since these witnesses are primarily witnesses to the texts of the secondary witnesses. Sometimes it is necessary to cite the same passage from a secondary witness in two different units of variation; in order to avoid needless repetition in these cases, an arrow ‘→’ will be used in the second reference to refer the reader to the previous unit of variation. The arrow ‘→’, followed by a Hebrew phrase (all in parentheses), means that the evidence cited from one of the versions represents a slightly different group of words than that given as the Hebrew equivalent. This sign will

only be used in cases where the translation makes it impossible to avoid recording extra data without mutilating the words (cf. v. 13, P). In the two apparatuses, the chapter and verse are given, followed by the variant reference number, which begins again at one for every verse (with the exception of 3:21 and 4:1a, which are considered together). Variants in the same verse are separated by a bullet ‘•’.

1 SAMUEL 3

- (3:1) והנער שמוֹאֵל משרת את יהוה לפני עלי¹ ודבר יהוה היה יקר² בימים ההם
אין חזון פרץ³

(3:2) ויהי ביום ההוא ועל ישבב במקומו ועינו החלו כהות² לא³ יכול⁴ לראות⁵

(3:3) ונר אל הימן טרם יכבה ושמוֹאֵל שכב בהיכל^{3,2} אשר שם ארונו אלהום^{5,4}

(3:4) ויקרא יהוה שמוֹאֵל ויאמר הני

(3:1) יְקַר הִיה [MT יְהוָה הִיה יְקַר 2 • P LXX הַכֹּהן + MT T V עַל 1] (T V LXX נִפְרֵץ 3 • P יְהוָה MT פֶּרֶץ)

(3:2) לֹא 3 • P LXX כְּבוֹד [MT T MT LXX P T] > 89 כְּהוֹת 2 • P MT הַחֲלוֹ 1 Tmss] 187 יְכוֹלָו [MT LXX P T mss V *it^{mss}*] 187 וְלֹא 4 • P LXX P T V כְּהוֹת לְרָאוֹת 5 • MT LXX P T V 70 כְּהוֹת לְרָאוֹת [MT LXX P T V לְרָאוֹת 5 • P LXX בְּבַיִת [MT LXX P T V בְּהַיכָּל 2 • P יְהוָה [MT LXX V אלְהִים 1] (3:3) MT אֲשֶׁר שְׁמָם אָרוֹן אלְהִים 4 • P יְהוָה + MT P T V 96 • P LXX 4QSam^{a_{vid}} בְּהַיכָּל 3 LXX P T V 89 חַלְלִים [MT אלְהִים 5 • P LXX 4QSam^{a_{vid}}] (3:4) 4QSam^a שְׁמוֹאֵל שְׁמוֹאֵל? [MT P T V אל שְׁמוֹאֵל LXX שְׁמוֹאֵל שְׁמוֹאֵל 1]

(3:1) 1 T: עלי הַלְּ בָּקָר וְבָשָׂר LXX: Ηλει του ιερεως † P: κυριου ην τιμιον † T: Domini erat pretiosus † P: γέτσαι בָּשָׂר • 3 LXX: διαστελλουσα

(3:2) 1 LXX: ηρξαντο † P: לִמְכָהִי T: שְׁרֵירָה • 2 T: בָּשָׂר † P: βαρυνεσθαι † P: • 3 T^{mss}: και ουκ † P: נֶכֶד † T: וְאַל לְאַת V: nec • 4 LXX: ηδυνατο † P: נָתַן T: יְכַיֵּל V: poterat † LXX^{mss}: ηδυναντο • 5 LXX: βλεπειν † P: לְנַחֲזֵי T: לִמְחֹזֵי V: videre

(3:3) 1 LXX: του θεου † V: Dei † P: בְּתַלְמָדָה • 2 LXX: εν τω ναω † P: בְּתַלְמָדָה (3) 3 LXX: בְּעֹזֶרֶת לִיוֹאִי וּכְלָא אַשְׁחָמָע מִהִיכָּלָא T: † V: in templo † LXX^O: εν τω οικω • 3 LXX: + P: + בְּגַתְּסָר T: + בְּדִיּוֹנִי V: + Domini • 4 LXX: ου η κιβωτος του θεου † P: בְּחַמְן אֲרוֹנוֹν דָּיוֹנִי T: גָּלוּת תְּבִנָּה וְבָשָׂר וְבָשָׂר וְבָשָׂר V: ubi erat arca Dei

(3:4) 1 LXX: Σαμουηλ Σαμουηλ † P: לְשָׁמוֹאֵל T: לְשָׁמוֹאֵל V: Samuhel

- (3:5) וירץ אל עלי ויאמר הנסי כי קראת לי ויאמר לא קראתי שוב שכב וילך²
וישכב
(3:6) ויסף יהוה קראנו שמואל² שמואל³ ויקם שמואל⁴ וילך אל עלי⁵ ויאמר⁶
הנסי כי קראת לי ויאמר לא קראתי⁷ שוב שכב⁸
(3:7) ושמאל טרם ידע את אל הים⁹ ויגלה² אליו דבר יהוה³
(3:8) ויסף יהוה קראנו¹ שמואל² בשלשיות ויקם² וילך אל עלי¹ ויאמר הנסי כי
קראת לי ויבן עלי כי יהוה קרא לנער

• לְךָ + or LXX אלך 187 | + לְךָ + 70mg Pmss *it*^{mss} בְּנֵי + MT P T V (3:5)
 + וַיֵּשֶׁב [MT P T V] 2 • וַיֵּלֶךְ 2 Pmss אלך LXX
 יהוה עוד | P עוד יהוה קרא | MT T V יהוה קרא עיד [LXX יהוה ויקרא 1 (3:6)
 שמואל שמואל 3 • 70 ויאמר הנסי + [MT LXX P T V] MT שמואל 2 • LXX קרא
 174 • ויקם [MT P T V] > 89 187 LXX MT P T V ויקם שמואל 4 • MT שמואל [LXX]
 קראתי 5 • 70 ויאמר [MT LXX P T V] MT LXX שניות + [MT P T V] MT עלי 5
 וילך וישכב + [MT LXX P T V] MT LXX שכב 8 • X LXX קראתי אלך | MT P T MT קראתי בני [70
 + whole verse (repeated) 70

• MT P V וטרם יגלה [LXX ויגלה 2 • MT P V יהוה] LXX אלhim 1 (3:7)
 LXX דבר יהוה אלו [MT LXX P T V] MT אלו דבר יהוה 3
 (3:8) • 70 LXX^O MT LXX P T V+] + MT LXX P T V+] +

(3:5) 1 P: קְרִיָּתִי † T: מִצְבָּה תֹּ † V: vocavi † Pmss: κεκληκα σε † Pmss מִצְבָּה † T: וְאַזְלֵי † V: et abiit † LXX: και ανεστρεψεν

(3:6) 1 LXX: κυριος και εκαλεσεν † T: יְהוָה מֶקְרֵב עֲדָם • 2 LXX: Σαμουηλ † P: אַנְגָּלָל בָּבֶן הַמְּלָאכָה † LXX^L: κυριος ετι καλεσαι • 2 LXX: Σαμουηλ † P: לְעִזָּתָךְ שְׁמַ�וְאֵל † T: Samuhel • 3 LXX: Σαμουηλ Σαμουηλ † P: לְעִזָּתָךְ שְׁמַ�וְאֵל † T: Samuhel • 4 P: לְעִזָּתָךְ שְׁמַ�וְאֵל † T: וְקַמְתָּעַל † V: consurgensque Samuhel • 5 P: הֵלִי † T: Heli † LXX: Ηλει εκ δευτερου • 6 LXX: και ειπεν † P: קְרִיָּתִי בָּרִי † T: מִצְבָּה תֹּ † V: et dixit • 7 P: גַּם־אָנוֹ † T: שְׁכִיבָה † V: et dormi

(3:7) 1 LXX: θεον † P: מִצְבָּה † T: Dominum • 2 LXX: και αποκαλυφθηναι † P: מִצְבָּה † T: neque revelatus fuerat • 3 LXX: αυτω ρημα κυριου † P: מִצְבָּה, תְּמִימָה, תְּמִימָה † T: ei sermo Domini † LXX^L: ρημα κυριου προς αυτον

(3:8) 1 LXX: καλεσαι † P: מֶקְרֵב † T: et vocavit

(3:12) ביום ההוא אקים עליך כל אשר דברתִי בביתו² החל וכלה
 (3:11) שדי אזנייו
 (3:10) ויאמר יהוה אל שמואל הנה אנכי עשה דברו בישראל כל² שמעו תצלינה
 (3:9) ויאמרו לך שבב³ והיה אם⁴ יקרא אליך ואמרתָך דבר יהוה כי שמע
 עבדך וילך שמואל וישכב במקומו
 (3:8) ויבא יהוה ויתיצב ויקרא¹ כפעם בפעם² ויאמר שמואל דבר³ כי שמע
 עבדך

ויאמר עלי אל (על V omit MT P T) ויאמר עלי לשמואל [LXX ויאמר 1 (9:3)
 והיה 4 • XLL בני +] MT P T V 3 • XLL שוב [V MT P T V LCD 2 • 70 שמואל
 ה אמר [T LXX MT 145 182 Tms] כי MT אם 5 • P ואם MT LXX T אם P
 P
 שמואל שמואל +] XLL בפעם 2 • XLL ויקרא לו [V MT P T V ויקרא 1 (3:10)
 MT P T V 3 • MT LXX T V יהוה +] LXX^{mss} P V^{mss} arm דבר
 MT P V 2 • XLL כל 2 • XLL דברי [V MT P T V דבר 1 (3:11)
 ועל ביתו | MT אל ביתו [XLL בביתו 2 • MT אל [V MT על 1 (3:12)
 LXX^L (P T V omit conjunction)

(3:9) 1 LXX: καὶ εἰπεν ἐπὶ Π: תְּמַרֵּה תְּלָל תְּלָל וְאָמַר עַלִּי לִשְׁמוֹאָל: T: תְּמַרֵּה תְּלָל גַּתְּהַלְּה תְּלָל V: et ait ad Samuhel • 2 P: וְאָמַר עַלִּי תְּמַרֵּה תְּלָל אַיִזְעֵל V: αναστρεφε • 3 P: גַּתְּהַל תְּלָל T: וְאָמַר עַלִּי תְּמַרֵּה תְּלָל שְׁכֻבָּה T: וְאָמַר עַלִּי תְּמַרֵּה תְּלָל V: et dormi תְּלָל LXX: καὶ καθευδε τέκνου • 4 LXX: καὶ εσται εαν תְּלָל וְאָמַר עַלִּי תְּמַרֵּה תְּלָל T: וְאָמַר עַלִּי תְּמַרֵּה תְּלָל P: גַּתְּהַל תְּלָל • 5 T: וְאָמַר עַלִּי תְּמַרֵּה תְּלָל • 6 LXX: καὶ ερεις תְּלָל T: וְחִימֶר גַּתְּהַל P: וְחִימֶר גַּתְּהַל (3:10) 1 P: וְקָרָא תְּמַרֵּה וְקָרָא תְּמַרֵּה V: et vocavit Samuhel T: καὶ εικαλεσεν αυτον • 2 LXX: καὶ απαξ P: + וְקָרָא תְּמַרֵּה וְקָרָא תְּמַרֵּה V: + Samuhel Samuhel • 3 LXX: λαλει V: loquere LXX^O: λαλει κυριε LXX^{mss}: λαλει κυριε P: וְקָרָא תְּמַרֵּה Vmss: loquere Domini (3:11) 1 P: וְקָרָא תְּמַרֵּה V: verbum T: פְּרַחֲמָה αַתָּה תְּמַרֵּה T: παντος P: וְקָרָא תְּמַרֵּה V: quod quicunque (3:12) 1 LXX: επι T: עַל V: adversum • 2 LXX: εις τον οικον αυτου T: עַל LXX^L: καὶ επι τον οικον αυτου P: עַל כָּל בִּיהִה V: super domum eius

(3:13) והגדתי לו כי שפט אני את ביתו עד עולם יען אשר ידוע² כי מקללים
אל הים³ בניו ולא כהה בם
(3:14) ולכז נשבעתך לבית² עלי אם יתכפר עון בית עלי בזבח ובמנחה עד
עולם
(3:15) וישכב שמואל עד הבקר¹ וישכם בבקר² ויפתח את דלתות³ בית יהוה
וירא מהnid את⁵ המראת אל על⁶
(3:16) ויקרא עלי אל שמואל ויאמר¹ שמואל בני ויאמר הנסי

יען אשר ידע 2 • והגדת P MT ווהגדתי [V LXX T ואנד 1 (3:13) S. R. Driver cj
cj אשר ידע | LXX בעונת בנו | V MT PT MT בעון אשר ידע [cj BHK REB NJB
Wellhausen tiq soph LXX MT PT (V)
(3:14) MT LXX PT V] > 89 לבית 2 • V לבן | LXX ולא בן [T MT ולבן 1
• MT P T V] > 70 MT LXX PT V] וישכם בבקר 2 • MT MT חבקר 1 (3:15)
את 5 • MT LXX אלhim [P MT LXX יהוה 4 • P דלת [V MT LXX T V] דלתות 3
ושמואל ירא מהnid [O LXX וירא מהnid את המראה אל עלי 6 • 89 אל | T > 187]
וירא מהnid את המראה אל עליismoal | MT LXX PT V את המראה אל עלי
LXX^L
ויקרא עלי את שמואל ויאמר [T 174 89 ויקרא עלי אל שמואל ויאמר 1 (3:16)
LXX MT T^{mss} ויאמר עלי אל שמואל |

(3:13) 1 LXX: και ανηγγελκα ✕ T: וְחִזְבֵּן V: *praedixi enim* ✕ P: ,^{וְנַדְבָּר} (בְּנֵי לֹו V: *propter iniquitatem*
eo quod noverat ✕ LXX: εν αδικιαισι υιων αυτου • 3 LXX: θεον ✕ P: לְהַלְכָה T: ✕ V: *indigne agere* (מִקְלִילִים לְהָם)

(3:14) 1 T: וְכָבֵן ✕ P: נְסָמָךְ ✕ V: *idcirco* • 2 LXX:
τω οικω ✕ P: לְבִיתָה T: ✕ V: *domui*

(3:15) 1 LXX: πρωι ✕ P: מָרֵא ✕ T: צְפָרָא ✕ V: *mane* • 2 LXX: και αρθρισεν το
πρωι • 3 LXX: τας θυρας ✕ T: יְשֻׁלָּם ✕ V: *ostia* ✕ P: מִזְבֵּחַ • 4 LXX: κυριου ✕ P:
κατεύθυνται ✕ LXX^O: θεου • 5 T: עַיִן • 6 LXX^O: και εφοβηθη αναγγειλαι την ορασιν
τω Ηλει ✕ LXX: και Σαμουηλ εφοβηθη απαγγειλαι την ορασιν τω Ηλει ✕ P:
ושמואל דחיל מלחואה ית חיזו: ✕ T: תְּרַגְּוָתָה גַּת וְרַאשָׁה לְהַלְכָה
αναγγειλαι την ορασιν τω Ηλει Σαμουηλ
(3:16) ✕ וְקָרָא עַלִי יְהוָה שְׁמוֹאֵל וְאָמַר: 1 T: וְקָרָא עַלִי לְשְׁמוֹאֵל וְאָמַר: Tmss:

(17) ויאמר מה הדבר אשר דבר אליך אל נא תכחן מני
כה יעשה לך אלהים וככה יוסיף אם תכחן ממני דבר מכל הדבר אשר דבר
בازונך⁵

(18) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם כְּלָמָד תֵּדַע כִּי־בָּרוּךְ הוּא יְהוָה כִּי־בָּרוּךְ הוּא הַטּוֹב
בָּעֵינָנוּ יְעַשֵּׂה

(3:19) וַיָּגֹדֶל שְׁמוֹאֵל וַיְהִי יְהוָה¹ עָמָו וַיָּקַרְבֶּנָא הַפִּיל מִכְלָ דְּבָרָיו אֶרְצָה
(3:20) וַיַּדַּע כָּל יִשְׂרָאֵל מִדּוֹן וַיָּעַד בָּאָר שְׁבֻעָה כִּי נָאַמֵּן שְׁמוֹאֵל לְנַבְּיא לְיְהוָה²

אל נא תבחד 2 • 70 > MT LXX P T V] אל אשר דבר 1 (3:17) כה יעשה לך אלהים וכה יוסיף אם תבחד 3 • P אל נא תפחד 187 תבחד נא באזnek 5 • 187 LXX P V] הדברים [T MT הדבר 4 • 70 > MT LXX P T V] ממוני MT P T V אל יך] LXX

(3:18) **הָאֱלֹהִים** MT P T V • 2 וַיַּגְדֵּל לוֹ [LXX P T V] + MT LXX P T V]
 174 LXX^{ms} MT T V] + LXX P • 4 MT T V] • 3 וַיֹּאמֶר 174

לֹא [MT LXX P T V • 2] וַיְהִי יְהוָה הַיְהָ [LXX MT P T V] וַיְהִי יְהוָה 1 LXX^L

¹⁷⁴ פְּלַאלִים | בֵּית יְהוָה [v] MT LXX פְּלַאלִים | בֵּית יְהוָה 1 (3:20)

(3:17) 1 LXX: το λαληθεν † P: וְאַתָּה T: דָמְלִיל V: quem locutus est • 2 LXX: μη δη κρυψης † P: לא כען חכמת T: V: oro te ne celaveris • 3 LXX: ταδε ποιησαι σοι ο θεος και ταδε προσθειη εαν κρυψης απ εμους † P: תְּהִלָּה בְּבָבָה T: V: haec faciat tibi Deus et haec addat • 4 T: פְתַח מָתָן LXX: των λογων † P: וְאַתָּה T: V: verbis • 5 LXX: εν τοις ωσιν σου † P: וְאַתָּה T: עֲלָךְ V: tibi

(3:18) 1 LXX: καὶ απηγγειλεν † P: וְיִהְיֶה כָּזָב T: וְיִהְיֶה כָּזָב V: *indicavit itaque ei* •
 2 LXX: τους λογους † P: מִתְּלַמְּדִים T: פְּתַחֲמִים V: *sermones* † LXX^{ms}: + ΤΟΥΤΟΥΣ •
 3 T: וְאֵת † V: *et ille respondit* † LXX: καὶ εἰπεν Ἡλει † P: תַּלְמִיד חָנָן • 4 LXX:
 αυτος † P: וְאֵת T: אֲלֹהִים † V: *est*

(3:19) 1 LXX: καὶ οὐ κυρίος ἦν οὐδὲ τόπος V: et
 Dominus erat • 2 LXX: καὶ οὐκ ἦν οὐδὲ τόπος V: et non LXX^L: οὐκ
 (3:20) 1 LXX: καὶ οὐκ οὐδὲ τόπος V: et non LXX^L: οὐκ

(3:20) Ι LXX: τῷ κυρίῳ τὸν οὐρανὸν ἀπέστειλεν εἰς τὸν οὐρανόν: V: Domini: P: የመንግሥት

(3:21) וַיֹּסֶף יְהוָה לְהִרְאָה¹ בְּשָׁלָה כִּי נִגְלָה יְהוָה אֶל שְׁמוֹאֵל בְּשָׁלָה^{2,3}
 (4:1a) וַיֹּהַי דָּבָר שְׁמוֹאֵל לְכָל יִשְׂרָאֵל⁴ וְעַלְיוֹ זָקֵן מַאֲדָם וּבְנֵי הַלּוֹד הַלְּבָבוֹ וַיַּרְא דָּרְכָם
לִפְנֵי יְהוָה⁵

נִגְلָה יְהוָה אֶל שְׁמוֹאֵל² • 70 אל מִנוּחַ + [V MT LXX P T V] לְהִרְאָה¹ (3:21-4:1a)
 | P בְּדָבְרָיו + | V T MT בְּדָבְרָר יְהוָה + | LXX > [cj בְּשָׁלוֹ 3 • 187 P] >
 MT LXX T V] 187 בְּדָבְרָר יְהוָה | 89 בְּדָבְרָר בְּדָבְרָר יְהוָה
 MT וַיֹּהַי דָּבָר שְׁמוֹאֵל לְכָל יִשְׂרָאֵל⁴ • 187 בְּדָבְרָר יְהוָה | 89 בְּדָבְרָר בְּדָבְרָר יְהוָה
 וַיַּאֲמַן שְׁמוֹאֵל נְבִיא לְהִיּוֹת לִיהוָה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל מִקְצָה הָאָרֶץ וְעַד קֶצֶח] V T
 MT LXX וַיַּאֲמַן לְהִיּוֹת לְנְבִיא יְהוָה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל מִקְצָה הָאָרֶץ וְעַד קֶצֶח] V T
 LXX וַיַּאֲמַן שְׁמוֹאֵל נְבִיא לְהִיּוֹת יְהוָה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל מִקְצָה הָאָרֶץ עַד קֶצֶח
 • 187 LXX וְעַלְיוֹ זָקֵן מַאֲדָם וּבְנֵי הַלּוֹד הַלְּבָבוֹ וַיַּרְא דָּרְכָם לִפְנֵי יְהוָה⁵ MT P T V

(3:21-4:1a) 1 LXX: δηλωθηναι † P: **לְהִרְאָה** T: **ut appareret** •
 2 LXX: οτι απεκαλυφθη κυριος προς Σαμουηλ: T: **לְשְׁמוֹאֵל** V:
 quoniam revelatus fuerat Dominus Samuheli • 3 T: V: **in Silo**
iuxta verbum Domini † P: **בְּשָׁלוֹ**, **קֶצֶח** T: **בְּשָׁלוֹ**, **קֶצֶח** P:
 וְהַזְּהַרְתָּ מִרְעָאָת שְׁמוֹאֵל מִרְעָאָת כָּל יִשְׂרָאֵל T: **גַּזְלָה** T: **לְתָבֵעַ** V:
 et evenit sermo Samuhelis universo Israheli † LXX: και επιστευθη Σαμουηλ προφητης
 γενεσθαι τω κυριω εις παντα Ισραηλ απ ακρων της γης και εως ακρων † LXXL:
 και επιστευθη του γενεσθαι εις προφητην κυριου εις παντα Ισραηλ απ ακρων οριων
 της γης και εως ακρων † LXXO: και επιστευθη Σαμουηλ προφητης γενεσθαι του
 κυριου εις παντα Ισραηλ απ ακρων της γης εως ακρων • 5 LXX: και Ηλει
 πρεσβυτης σφιδρα, και οι υιοι αυτου πορευομενοι επορευοντο, και πονηρα η οδος
 αυτων ενωπιον κυριου.